

OBSAH

Úvod	7
Kapitola první	
Základní otázky a problémy vývojové psychologie	8
1.1 Vymezení vývojové psychologie	8
1.2 Postavení a úkoly vývojové psychologie	9
1.3 Periodizace celoživotního cyklu člověka	11
Kapitola druhá	
Psychický vývoj, jeho podmínky, determinanty a zákonitosti	16
2.1 Vzájemné podmiňování a součinnost různých podmínek psychického vývoje	16
2.1.1 Endogenní determinanty	
2.1.2 Exogenní faktory prostředí	
2.1.3 Faktory výchovy a vzdělávání	
2.1.4 Faktory vlastní aktivity a seberegulace	
2.2 Charakteristika vývoje v historickém pohledu	20
2.2.1 Biopsychický vývoj a jeho zákonitosti	
2.2.2 Zrání a učení	
Kapitola třetí	
Přehled výzkumných metod a postupů ve vývojové psychologii	25
3.1 Geneze a specifičnost výzkumných metod	25
3.2 Ze starších výzkumných metod	25
3.2.1 Metoda anekdoty	
3.2.2 Biografická metoda	
3.2.3 Autobiografická metoda	
3.3 Tradiční a aktuální výzkumné metody	28
3.3.1 Metody pozorování	
3.3.2 Sebepozorování	
3.3.3 Rozhovor, interview, беседа	
3.3.4 Dotazníkové metody	
3.3.5 Psychologická analýza produktů činnosti	
3.4 Experimentální metody a postupy	34
3.4.1 Experimenty v ontogenetické psychologii	
3.4.2 Laboratorní experiment	
3.4.3 Přirozený experiment	
3.4.4 Kombinované experimentální metody	
3.4.5 Formativní experiment	
3.5 Longitudální a horizontální metodologické výzkumné přístupy	37
3.5.1 Charakteristika výzkumů věkových změn	
3.5.2 Longitudinální výzkumné plány	
3.5.3 Horizontální výzkumné plány	
Kapitola čtvrtá	
Stadium mladšího dospělého věku	39
4.1 Otázky vlastností a projevů lidské dospělosti	39
4.2 Charakteristika stadia	40
4.3 Manželství a rodičovství	41
4.4 Profesní aktivity	42

4.5 Zájmy a záliby	43
4.6 Etické a světonázorové danosti	44
Kapitola pátá	
Stadium středního dospělého věku	45
5.1 Charakteristika stadia	45
5.2 Vyvrcholení psychické výkonnosti	46
5.3 Sociální interkace a rodinný život	47
5.4 Charakteristika mimoprofesních zájmů a zálib	48
5.5 Světonázorová a mravní orientace	49
Kapitola šestá	
Stadium staršího dospělého věku	51
6.1 Pojímání a specifické znaky stadia	51
6.2 Životní pozice, pracovní a tvořivé aktivity	53
6.3 Sociální interakce	53
6.4 Problémy ohledně odchodu do důchodu	55
Kapitola sedmá	
Stadium počátečního stáří	57
7.1 Stárnutí biologické a psychické	57
7.2 Aktivní stáří	59
7.3 Společenská pozice	61
Kapitola osmá	
Stadium pokročilého stáří	63
8.1 Charakteristika stadia	63
8.2 Slábnoucí aktivity	64
8.3 Problémy sociální pozice a interakce	64
Kapitola devátá	
Stadium vrcholného stáří	68
9.1 Charakteristika stadia	68
9.2 Snížení sociální interakce	69
9.3 Záležitosti na konci života	70
Literatura	73